

Sektörümüzün gelişmesi için yoğun çaba gösteriyoruz

Yavuz Işık

ERMCO ve THBB Yönetim Kurulu Başkanı

President of ERMCO and THBB

Birliğimizin Genel Kurul toplantısını nisan ayının başında gerçekleştirdik. Bütün üyelerimizle bir araya geldiğimiz toplantımız vesilesiyle son iki yıl içindeki faaliyetlerimizi değerlendirme imkânı bulduk. Genel Kurulumuz sonrasında bir kez daha başkanlık görevi için seçildim. Bu teveccühü gösteren bütün üyelerimize teşekkür ederim. Yeni Yönetim Kurulumuzla birlikte, önümüzdeki dönemde Birliğimiz ve sektörümüz adına yine iyi işler yapmaya ve Birliğimizi yurt içinde ve yurt dışında en iyi şekilde temsil etmeye devam edeceğiz.

Sürdürülebilirlik alanındaki faaliyetlerimize 2019 yılında da devam ediyoruz. Beton Sürdürülebilirlik Konseyinin (Concrete Sustainability Council) Bölgesel Sistem Operatörü olarak hazır beton, çimento ve agrega sektörlerine özel geliştirilen “Kaynakların Sorumlu Kullanımı Sistemi” kapsamında firmaları bilgilendiriyoruz. Türkiye Hazır Beton Birliği KGS İktisadi İşletmesi (KGS) de Beton Sürdürülebilirlik Konseyinin Belgelendirme Kurulu olarak belgelendirmelere devam ediyor. Firmalarımız, sektörlerimize özel geliştirilen bu sürdürülebilirlik sistemine büyük ilgi gösteriyor. Geçtiğimiz yıl Birliğimizin üyesi ÇİMKO da bu sisteme hemen dâhil olarak iki hazır beton tesisini belgelendirmişti. ÇİMKO son olarak Narlı Çimento Fabrikası’nı belgelendirdi. “Kaynakların Sorumlu Kullanımı Belgesi” almaya hak kazanan Birliğimizin üyesi ÇİMKO’yu bir kez daha kutluyorum. Bu vesileyle, hazır beton, çimento, agrega ve prefabrik sektörlerini bu sisteme dâhil olmaya davet ediyorum.

We are endeavoring intensely for the improvement of our sector

We held the General Meeting of our Association in the beginning of April. We found the opportunity to evaluate our activities of the last two years thanks to our meeting where we came together with all our members. I was elected once again as the President following our General Meeting. I am extending my thanks to all our members for such kindness. Together with our new Board of Directors, we will continue to carry out good works for our Association and our sector and to represent our Association in the best possible way domestically and abroad.

Sektörümüzün gelişmesi için AR-GE’ye büyük önem veriyoruz. Bu doğrultuda, geçtiğimiz yıl çalışmalarına başladığımız İstanbul Kalkınma Ajansının (İSTKA) desteklediği “Türkiye Hazır Beton Birliği Beton Araştırma Geliştirme ve Teknoloji Danışmanlık Merkezi” projemiz bütün hızıyla ilerliyor. Merkezimiz için “Teçhizat Mal Alımı İhalesi” düzenledik ve sonuçlarını mart ayında açıkladık. Laboratuvarımıza kazandıracağımız yeni ekipmanlarla ve yapacağımız AR-GE çalışmaları ve danışmanlık hizmetleriyle sektörümüze katkı sağlamaya devam edeceğiz.

Büyük ilgi gören “Beton Teknolojileri ve Doğru Beton Uygulamaları” seminerlerimizi Türkiye geneline yaymak için yoğun çaba gösteriyoruz. Söz konusu seminerlerimizi mart - nisan aylarında Diyarbakır, Isparta ve Tokat’ta düzenledik. Kaliteli beton üretimi ve beton uygulamalarının doğru yapılması amacıyla üyelerimizin de katkılarıyla düzenlediğimiz bu seminerler dizisinin 19.sunu gerçekleştirdik. Bu seminerlerimizin yanı sıra bir de nisan ayında Uşak’ta Beton Yollar Semineri düzenledik.

Seminerlerimiz devam ederken mart ayında Boğaziçi Üniversitesi, Özyeğin Üniversitesi ve Arel Üniversitesi inşaat mühendisliği bölümlerinin lisans ve yüksek lisans derslerine konuşmacı olarak

katıldık. Geleceğin inşaat mühendisleri ile mimarlarını Birliğimizin çalışmaları, Türkiye’de ve dünyada hazır beton ve inşaat sektörleri ve beton tekniği konusunda bilgilendirdik.

Sektörümüzü ilgilendiren konuları yakından takip etmeye ve politikalar geliştirmeye devam ediyoruz. Bu doğrultuda, Yönetim Kurulumuza katkı sağlayan komitelerimizden Teknik Komite ile Çevre ve İş Güvenliği Komitesi toplantılarını mart - nisan aylarında gerçekleştirdik. Teknik Komite bünyesinde

sektörümüzü önemli şekilde ilgilendiren çipli beton ve yeni beton standardı gibi konular ele alınırken Çevre ve İş Güvenliği Komitesinde ise Tehlikeli Madde Faaliyet Belgeleri, beton pompa operatörlüğü ulusal yeterliliği, CSC Belgelendirme süreci başta olmak üzere sektörümüzü etkileyen konuları görüştük. İki komite de ayrıca Avrupa Hazır Beton Birliği (ERMCO) komitelerinin ayna komitesi olarak görev yaptığı için söz konusu ERMCO komiteleri gündemlerine katkıda bulunduk ve alınan kararları değerlendirdik.

Yurt içinde çalışmalarımıza devam ederken sektörümüzü uluslararası platformlarda temsil etmeye devam ediyoruz. Son olarak mart ayında Roma'da yapılan Avrupa Hazır Beton Birliğinin (ERMCO) Yönetim Kurulu, Strateji ve Gelişim Komitesi, Sürdürülebilirlik Komitesi ve Teknik Komite toplantılarına katıldık. THBB olarak Türkiye'de Aralık 2018'de resmî olarak uygulamaya konulan Elektronik Beton İzleme Sistemi (EBİS) ve çevre dostu bir malzeme olan betonun çevresel avantajları ile ilgili sunumlar yaptık. ERMCO toplantılarında beton ve çimento sektörlerinde dijitalleşme, ERMCO 2021 Kongresi önerileri, Level(s) projesi, inşaat sektöründe karbondioksit emisyonunun azaltılması, NEPSI ortak deklarasyonu, zehir merkezleri, Beton Sürdürülebilirlik Konseyi (Concrete Sustainability Council), EN 206'nın revizyonu ve betonun uygunluk değerlendirmesi, karot standardı EN 13791:2019 ve çevresel direnç sınıfları gibi konuları görüştük. Toplantıda ayrıca ERMCO'nun diğer kuruluşlara yaptığı katkılar ve 2019 yılı haziran ayında İspanya Valensiya'da yapılacak olan ERMCO Temsilciler Toplantısının detayları hakkında bilgi verildi.

Sektörümüzün gelişmesi için çalışmalarımızı yoğun bir şekilde sürdürürken sektörümüzü etkileyen sorunların çözümü için de çalışmalarımıza devam ediyoruz. İstanbul'da kullanılan beton agregalarında yaşanan sorunlar ile ilgili olarak Yönetim Kurulu üyelerimiz ile birlikte İstanbul Valimizi makamında ziyaret ettik. Görüşmemizde hazırladığımız raporu sunduk ve sorunların kalıcı hâle gelmemesi için Cebeci Bölgesi'ndeki agrega üretim faaliyetlerinin, gerekli hazırlıklar hızlandırılarak bir an önce başlamasının son derece kritik olduğuna dikkat çektik.

Son aylarda yaptığımız çalışmaları özetledikten sonra ekonomi ile ilgili değerlendirmelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

2019 yılının ilk çeyreğe ilişkin göstergeleri hem hazır beton sektörünün hem de inşaat sektörünün oldukça durgun başladığına işaret etmektedir. Yapmış olduğumuz hazır beton endeksi sonuçları, ilk 3 aydaki faaliyet ve beklentinin oldukça zayıf kaldığını ortaya koymuştur. Hem beklentinin hem de güven endekslerinin geçen yılın aynı dönemine kıyasla düşüş göstermesi, önümüzdeki dönemde sektörde toparlanma yaşanma ihtimalini aşağı çekmektedir.

Diğer taraftan 2019 yılında Türkiye ekonomisi, Yeni Ekonomik Programda belirlenen büyüme bandında yoluna devam etmek ve hedeflenen istihdam hacmini yakalamak için inşaat sektörüne ihtiyaç duyacaktır. Ancak, yılın ilk göstergeleri, in-

şaat sektörünün ilk çeyrekte daraldığını ortaya koymaktadır. Türkiye genelinde ilk el konut satışları ilk üç ayda, bir önceki yılın aynı ayına göre -%22 oranında düşüş göstermiştir. İlk el ipotekli konut satışları ise ilk 3 ayda, bir önceki yılın aynı ayına göre -%58 oranında azalış göstererek yalnızca 16.394 olmuştur. Toplam ilk el konut satışları içinde ipotekli satışların payının %15'e gerilemesi, mevcut faiz düzeyinin inşaat sektörünü ne derece derinden etkilediğini göstermektedir.

2018 yılının başında 1 milyon 958 bin olan inşaat sektörünün istihdamı 2019 yılının ilk ayında 1 milyon 478 bine gerilemiştir. İnşaat sektöründe 500 bin kişilik bir istihdam kaybı söz konusudur. Diğer sektörler ile kıyaslandığında bu boyutta herhangi bir istihdam kaybının olmadığı net bir şekilde görülmektedir. Türkiye'nin 2,5 milyonluk yeni istihdam hedefini yakalaması için inşaat sektöründe bir hareketliliği hayata geçirmesi gerekmektedir.

2016 ve 2017 yıllarında millî gelir içerisindeki payı %8,6'ya kadar tırmanan inşaat sektörü 2018 yılında ciddi bir darboğaz ile karşı karşıya kalmıştır. Geride bıraktığımız yılın son çeyreğinde -%8,7 gibi ciddi bir oranda daralan inşaat sektörü 2009 küresel krizinden sonraki en kötü performansını sergilemektedir. 2018 yılında üst üste iki çeyrek daralan yegâne sektör inşaat sektörüdür.

Yalnızca yarattığı istihdam ile değil aynı zamanda kendisine girdi sağlayan imalat sanayinin pek çok koluna etki eden, bunun yanı sıra gayrimenkul, emlak gibi hizmet pazarlarına da dokunan inşaat sektörü uzun yıllar Türkiye ekonomisinin büyümesini sırtlamış bir sektördür. Bugün geldiğimiz noktada sektörde yeni inşaata başlama yönünde ciddi bir işsizlik söz konusudur. Son açıklanan rakamlara göre, 2018 yılının tamamında yapı ruhsatı sayıları bina sayısı, yüz ölçümü, değer ve daire sayısı olarak, 2017 yılına kıyasla -%35 ila -%50 arasında değişen oranlarda azalış göstermiştir.

İnşaat sektörüne girdi sağlayan çok sayıda imalat sanayi kolu bulunmaktadır. İnşaata girdi sağlayan imalat sanayi sektörlerinin kapasite kullanımı, mart ayı itibarıyla imalat sanayi ortalamasının -%15 altına gerilemiş durumdadır. Bu yönüyle inşaat sektörü yalnızca kendisini değil aynı zamanda imalat sanayini de etkiler hâle gelmiştir.

İnşaat sektörüne girdi veren en önemli sektör olan hazır beton sektörü de inşaat sektöründeki bu gerilemeye bağlı olarak bu süreçten doğrudan etkilenmiştir. Bu konuda THBB olarak çözümün, kapsamlı, uzun vadeli, çok yönlü bir yol haritasının ortaya konulması ile sağlanabileceğini düşünüyoruz. Bu doğrultuda önceki yıllarda makine, yurt dışı müteahhitlik, demir-çelik, tekstil-konfeksiyon gibi pek çok sektör için hazırlanmış olan strateji belgelerinin bir benzerinin inşaat sektörü için de hazırlanması, atılması gereken öncelikli adımlardan biri olacaktır. Bu vesileyle, kapsamlı ve geniş katılımlı bir inşaat sektörü strateji belgesi hazırlanması talebimizi buradan bir kez daha ilgili bütün makamlarla paylaşıyoruz.